

ПЫТАННІ ВІЗУАЛЬНА-ГРАФІЧНАГА МАДЭЛЯВАННЯ ПЕРЫЯДЫЧНЫХ ВЫДАННЯЎ У СІСТЭМЕ ДАДАТКОВАЙ АДУКАЦЫІ ДАРОСЛЫХ

Дадатковая адукацыя дарослых адыгрывае вырашальную ролю ва ўсталяванні гарманічных узаемаадносін паміж грамадствам і індывідам і з'яўляецца сацыяльнай неабходнасцю любога цывілізаванага грамадства. Перавагі сучаснай сістэмы дадатковай адукацыі дарослых – у яе мабільнасці, хуткім рэагаванні на зменлівыя запатрабаванні ў кваліфікаваных кадрах, рэалізацыі актуалізаваных здольнасцей самой асобы. На сёння яна ператвараецца ў адну з асноўных форм сацыяльнай актыўнасці чалавека і найважнейшую сферу дзейнасці грамадства. Структура навучання прадугледжваецца найперш самім слухачом – яго жаданнямі, памкненнямі, устаноўкамі, што вызначаюцца жыццёвымі планами асобы і знешняй матывацыяй. Таму навучанне дарослых павінна быць практыка арыентаваным і сістэматычным, па магчымасці непрацяглым, праводзіцца аўтарытэтнымі ўстановамі, ведамствамі і арганізацыямі, высокакваліфікаванымі спецыялістамі і выкладчыкамі.

Усім гэтым патрабаванням адпавядаюць адукацыйныя праграмы дадатковай адукацыі дарослых, што ажыццяўляюцца на факультэце павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі Інстытута журналістыкі БДУ, многія з якіх у пэўнай ступені ўнікальныя і не маюць аналагаў як у нашай краіне, так і за яе межамі.

Праграмы, што распрацоўваюцца на факультэце, скіраваны на максімальнае задавальненне запатрабаванняў у павышэнні кваліфікацыі і перападрыхтоўцы кадраў для работы, у першую чаргу, у друкаваных і электронных СМІ, у выдавецтвах Рэспублікі Беларусь. Перападрыхтоўка ажыццяўляецца па адукацыйных праграмах «Сродкі масавай інфармацыі», «Фотажурналістыка», «Інтэрнэт-журналістыка», для павышэння кваліфікацыі створаны адукацыйныя праграмы «Суправаджэнне інтэрнэт-СМІ», «Рэдагаванне тэкстаў масавай камунікацыі: метадыкі і новыя падыходы» і інш.

Практыка функцыянавання сродкаў масавай інфармацыі ў сучасных умовах ставіць новыя пытанні перад газетным дызайнам: на сёння ён ужо не разглядаецца толькі як сума афарміцельскіх прыёмаў, што выкарыстоўваюцца для графічнай арганізацыі зместу, яго функцыі ўжо не могуць абмяжоўвацца візуалізацыяй тыпалагічных і зместавых характарыстык выдання, стварэннем індывідуальнага вобразу. З уваходжаннем інтэрнэт-журналістыкі ў сістэму сродкаў масавай інфармацыі і ўздзеяннем яе на іншыя кампаненты гэтай сістэмы, у прыватнасці, на друк, узнікае неабходнасць даследаваць

трансфармацыю газетнага дызайну з улікам таго, што чытацкая аўдыторыя адначасова становіцца і інтэрнэт-аўдыторыяй.

Таму вучэбная праграма «Камп'ютарная вёрстка і дызайн», пытанні якой асвятляюцца і ў іншых накірунках дадатковай адукацыі, арыентаваная на павышэнне кваліфікацыі сакратароў, дызайнераў, аператараў набору і вёрсткі – усіх, хто мае дачыненне да арганізацыі і стварэння перыядычных выданняў. Яна ўлічвае апошнія тэндэнцыі ў гэтай галіне і скіравана на практычную дзейнасць спецыялістаў у друкаваных СМІ.

Мэта праграмы: даць слухачам комплексныя, сістэмныя веды пра асаблівасці работы рэдакцыі друкаванага выдання ў сучасных умовах, а таксама пра спосабы эфектыўнага выкарыстання новых інфармацыйных тэхналогій у прафесійнай дзейнасці. У адпаведнасці з мэтай ставяцца наступныя задачы:

- азнаёміць слухачоў з найноўшымі паліграфічнымі тэхналогіямі;
- вызначыць найбольш прымальныя падыходы да арганізацыі вытворчасці і выпуску газет;
- акрэсліць апошнія тэндэнцыі графічнага дызайну;
- азнаёміць з новымі праграмамі камп'ютарнай вёрсткі;
- засвоіць сучасныя тэхналогіі перадачы і апрацоўкі фотаінфармацыі.

Змест праграмы ўключае такія раздзелы, як «Дызайн выдання» (дызайн-аналіз друкаваных СМІ, сучасныя тэндэнцыі афармлення рэгіянальных друкаваных СМІ, дызайн інтэрнэт-выдання), «Фотаздымкі ў выданні» (выразныя сродкі ў фатаграфіі, апрацоўка ў праграме Adobe Photoshop), «Камп'ютарная вёрстка выдання» (вызначэнне стылю і структуры друкаваных СМІ, арганізацыя камп'ютарнай вёрсткі, выбар праграм вёрсткі і графічнага дызайну, разлік аб'ёму выдання, выбар фармату выдання, паласы набору, палёў, стварэнне электроннага макета друкаваных СМІ, стварэнне электроннага шаблона паласы, камп'ютарная вёрстка і інфаграфіка).

У выніку слухачы, якія засвойваюць адукацыйную праграму, авалодваюць новымі пакетамі праграм камп'ютарнай вёрсткі, удасканалююць уменні і навыкі ў падрыхтоўцы і стварэнні арыгінал-макетаў перыядычных выданняў, кампазіцыйна-графічнай мадэлі газет (часопісаў) розных тыпаў і ўзроўняў, здольны выкарыстоўваць сучасныя тэхналогіі для апрацоўкі фатаграфій і стварэння інфаграфікі.

Такім чынам, тэматыка праграмы адлюстроўвае ўсебаковае асэнсаванне творчага працэсу падрыхтоўкі выдання да друку як у тэарэтычным, так і ў практычным аспектах. Пытанні візуальна-графічнага мадэлявання перыядычных выданняў займаюць значнае месца ў адукацыйных праграмах дадатковай адукацыі дарослых на факультэце павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі Інстытута журналістыкі БДУ і з'яўляюцца актуальнымі і запатрабаванымі.